

А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ – түрік Университеті
Медицина факультеті
«Жалпы хирургия» кафедрасы

СӘЖ

ТАҚЫРЫБЫ: *Iріңді тендовагинит*

Қабылдаған: м.ғ.к доцент, Төлежанов Н
Орындаған: студент Құрбантай Қ.
Тобы: ЖМ-304

Түркістан – 2016 жыл

Жоспары:

I. Кіріспе

Іріңді тендовагинит жайлы жалпы түсінік.
Этиологиясы.

II. Негізгі бөлім

- 1. IT патогенезі.*
  - 2. Іріңді тендовагиниттің клиникалық көрінісі.*
  - 3. Іріңді тендовагинитті емдеу қағидалары.*
- Оперативті ем техникасы.*

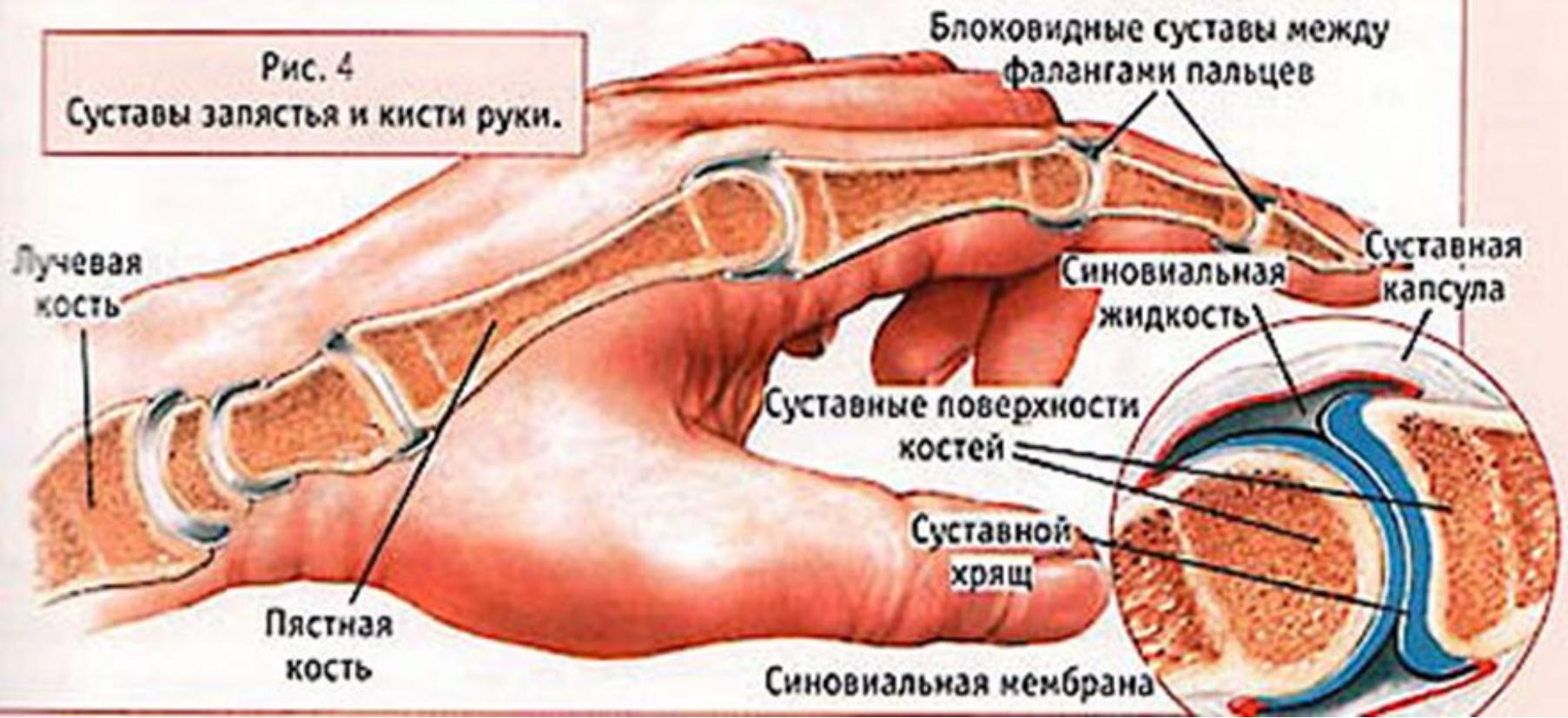
III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

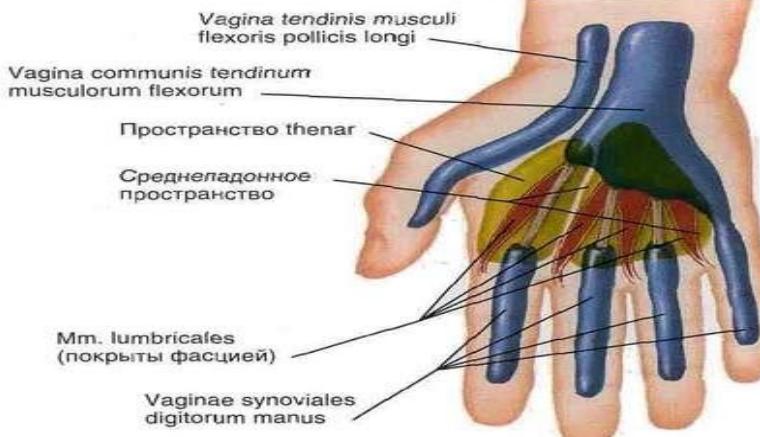
Іріңді мендовагинит сіңірдің ішкі фиброзды
қабаты, яғни қынабының ірінді қабынуы

Ірінді тендовагинит көбінесе қол саусақтарында кездеседі. Осы жағдайда ірің алақан және иық бөлікке дейінгі сіңірлердің қынабына дейін таралуы мүмкін. Таралған іріндік асқыну ең нашары – сепсиске, дұрысы – саусақтың тыртықты контрактурасына әкеледі.

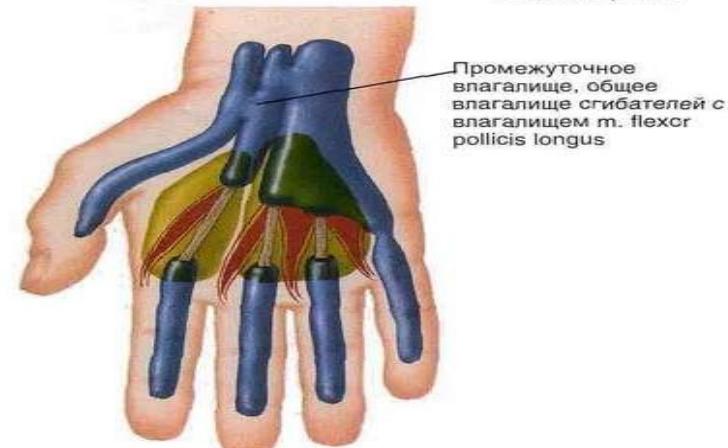
Рис. 4
Суставы запястья и кисти руки.

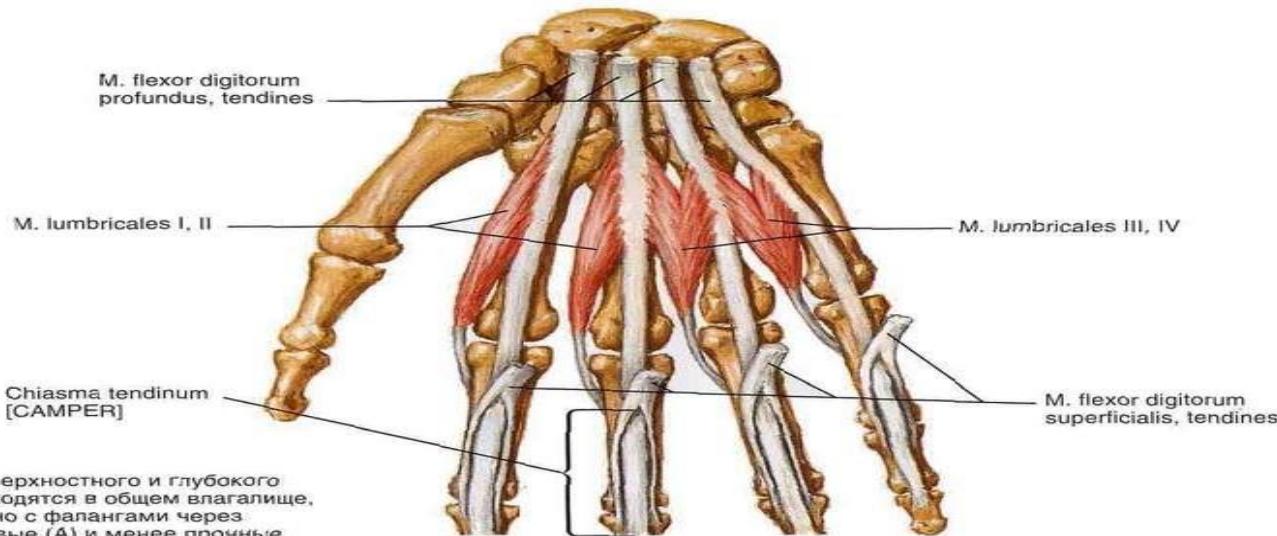
Обычное строение

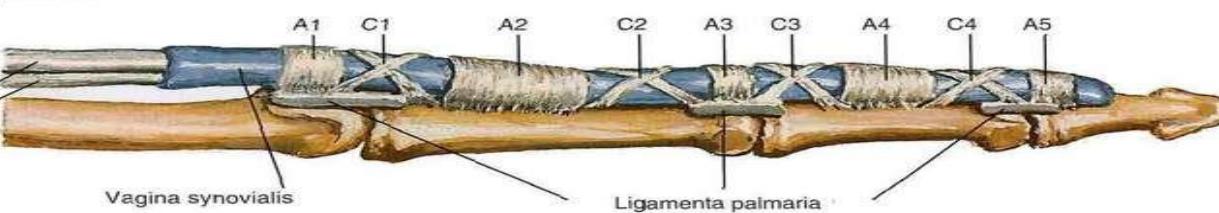
Общий вариант

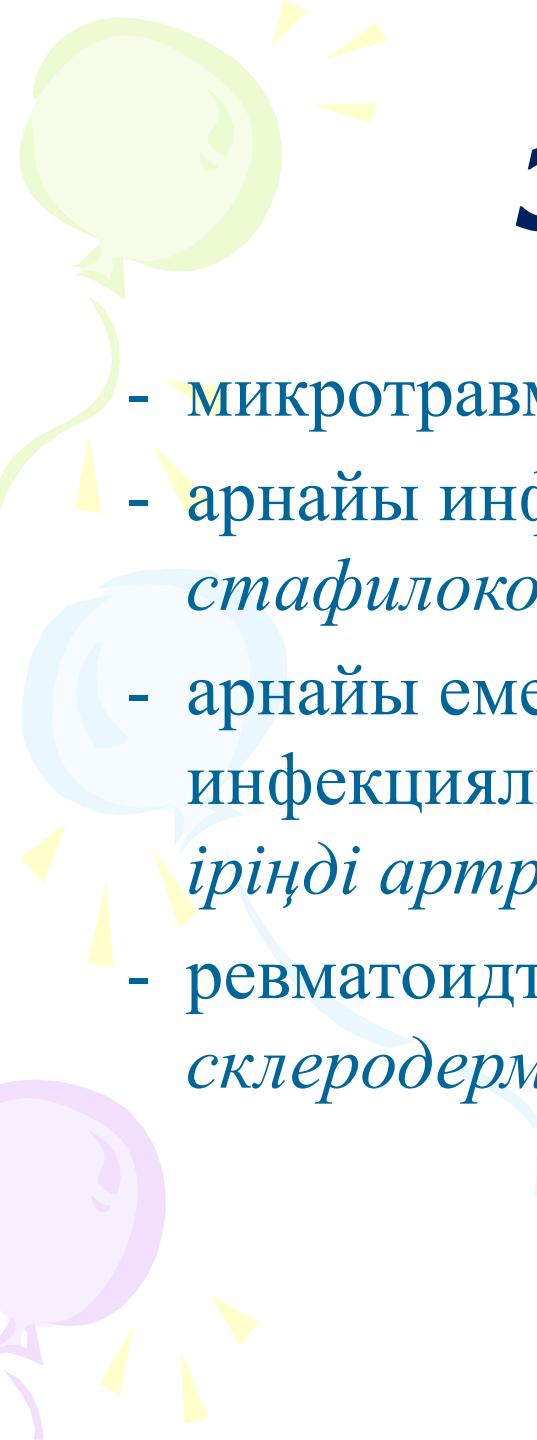

Червеобразные мышцы (mm. lumbricales): схема

Сухожилия mm.
flexor digitorum
superficialis
et profundus

Этиологиясы

- микротравматизация;
- арнайы инфекциялар – *стрептококк, стафилококк, ішек таяқшалары*;
- арнайы емес инфекциялар, созылмалы инфекциялық аурулардың асқынуы себебінен – *іріңді артрит, панарициилер, остеомелит*;
- ревматоидты ауруларға байланысты – *жүйелі склеродермия, ревматоидты артрит, т.б.*

Патогенезі

Ірінді тендовагинитте ең алдымен қабыну үрдісі сінірдің қынабында пайда болып, оның қуысында экссудат (серозды, сосын ірінді) жиналады. Қынаптың ішіндегі қысым бірден жоғарыларды. Сінір кейін, қоректенуі бұзылғанда закымдалады. Ол алдымен өзіне тән жылтырлығын жоғалтып, түрін өзгертіп ісінеді, содан кейін тармакталып, өлеттенуге үшірайды.

Рис. 5. Состояние после экзартикуляции пальца по поводу гнойного остеоартрита плюснефалангового сустава.

Рис. 6.

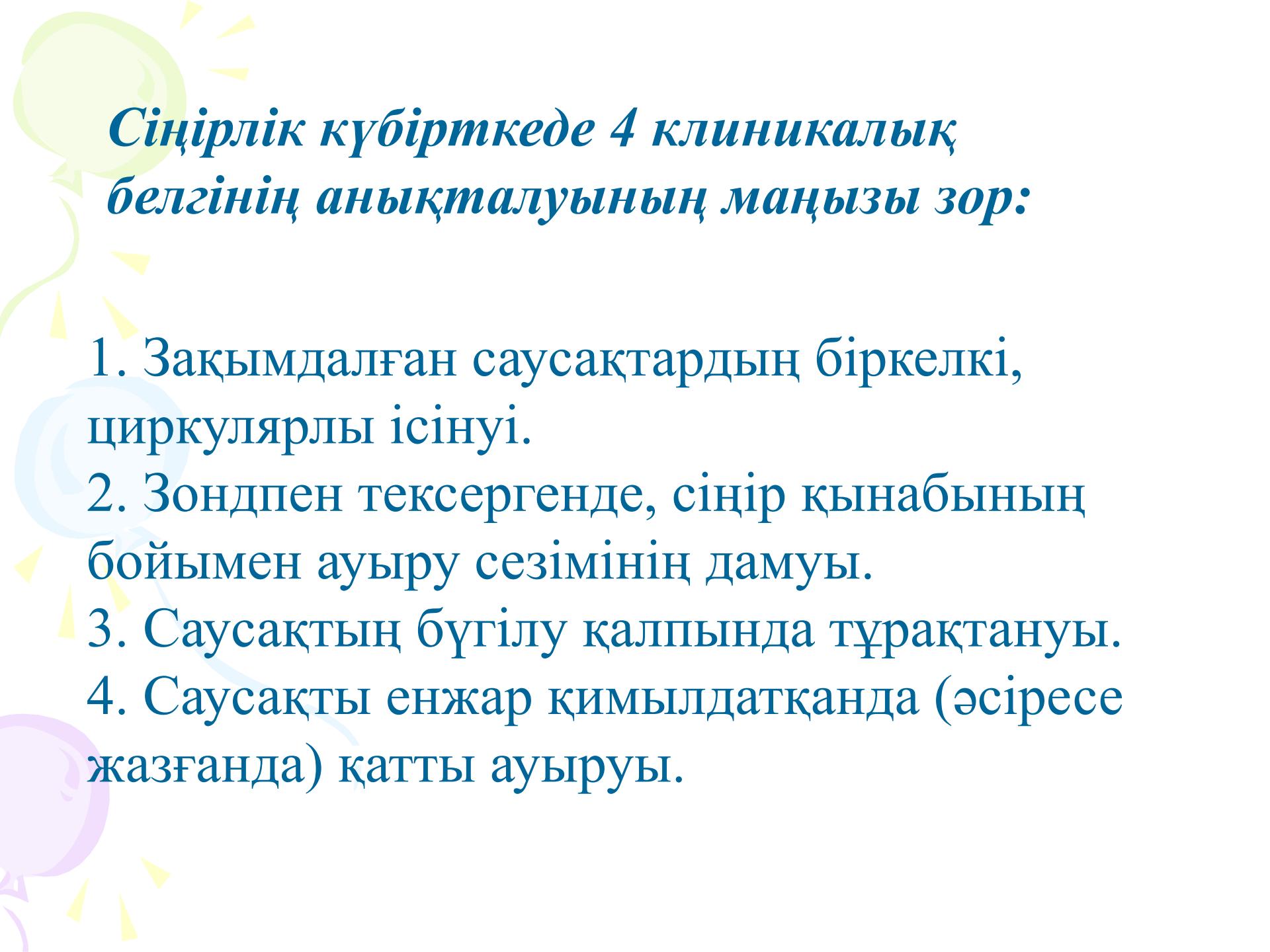
- I,II,III саусақтардың ірінді тендовагиниттің асқынуына қабыну үрдісінің алақанның шандырлы жасушалық кеңістігіне таралуы жатады, нетижесінде қол ұшының флегмонасы дамиды.
- I және V саусақтардың ірінді тендовагинитінде ірінді үрдіс алақанның кәрі жілік және шынтақ синовиальді қатпарына жайылады

Клиникалық көрінісі

Ірінді тендовагинитке аз қимылдаған кездегі қатты ауырсыну, сіңірдің ұзындығымен бойлай ісіну, қызба тән. Гиперемия байқалмауы мүмкін, керісінше саусақтың терісі бозғылт, кейде көкшіл түсті болады. Ірінді интоксикацияның белгілері айқын дамиды. Дене қызуы 40°C жетуі мүмкін.

I, II, III саусақтардың ірінді тендовагинитінің асқынуына қабыну үрдісінің алақанның шандырлы-жасушалық кеңістігіне таралуы жатады, нәтижесінде қол ұшының флегмонысы дамиды. I және V саусақтардың ірінді тендовагинитінде ірінді үрдіс алақанның кәрі жілік және шынтақ синовиальді қаптарына жайылады.

Сіңірлік күбірткеде 4 клиникалық белгінің анықталуының маңызы зор:

1. Закымдалған саусақтардың біркелкі, циркулярлы ісінуі.
2. Зондпен тексергенде, сіңір қынабының бойымен ауыру сезімінің дамуы.
3. Саусақтың бүгілу қалпында тұрақтануы.
4. Саусақты енжар қимылдатқанда (әсіресе жазғанда) қатты ауыруы.

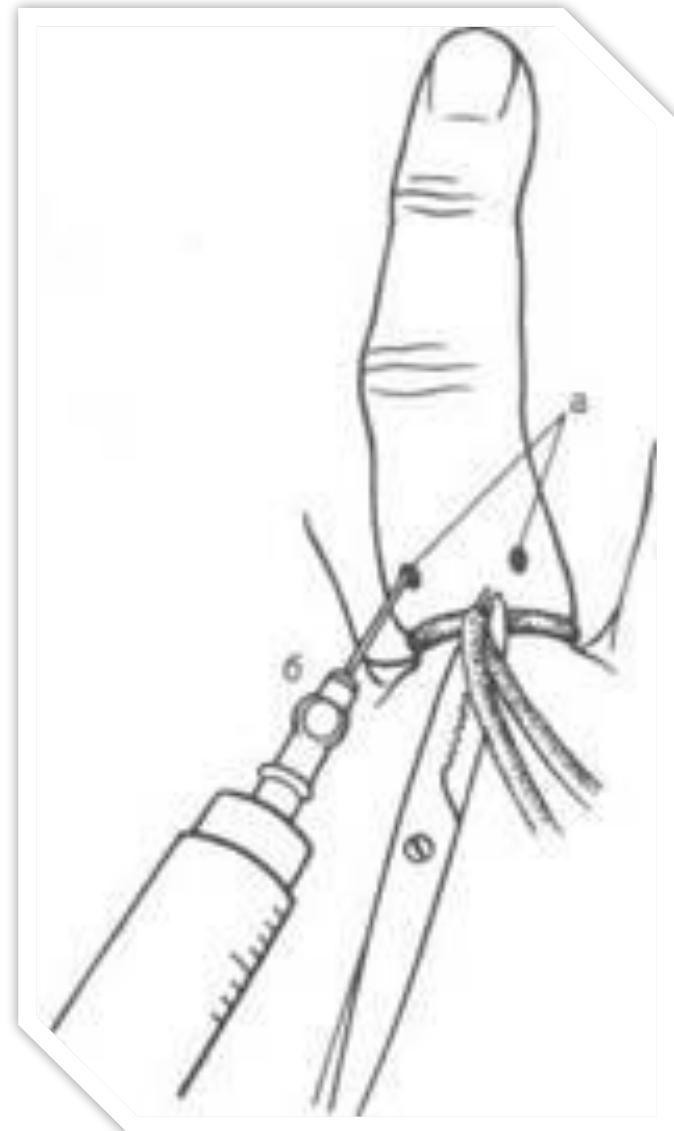
Симптомы	Серозная стадия	Гнойная стадия
Боль	жжение и ощущение рас- тяжения	пульсирующая
Краснота	яркая	бледная в центре
Припухание	разлитое	ограниченное
Нарушение функции	в области очага	в области очага и про- симальнее
Температура	иногда субфебрильная	повышенная с ремиссиями
Лимфатические узлы	иногда болезненные	увеличенные и болезнен- ные
Кровь	без особенностей	выраженные изменения
Кожные вены	без особенностей	расширенные

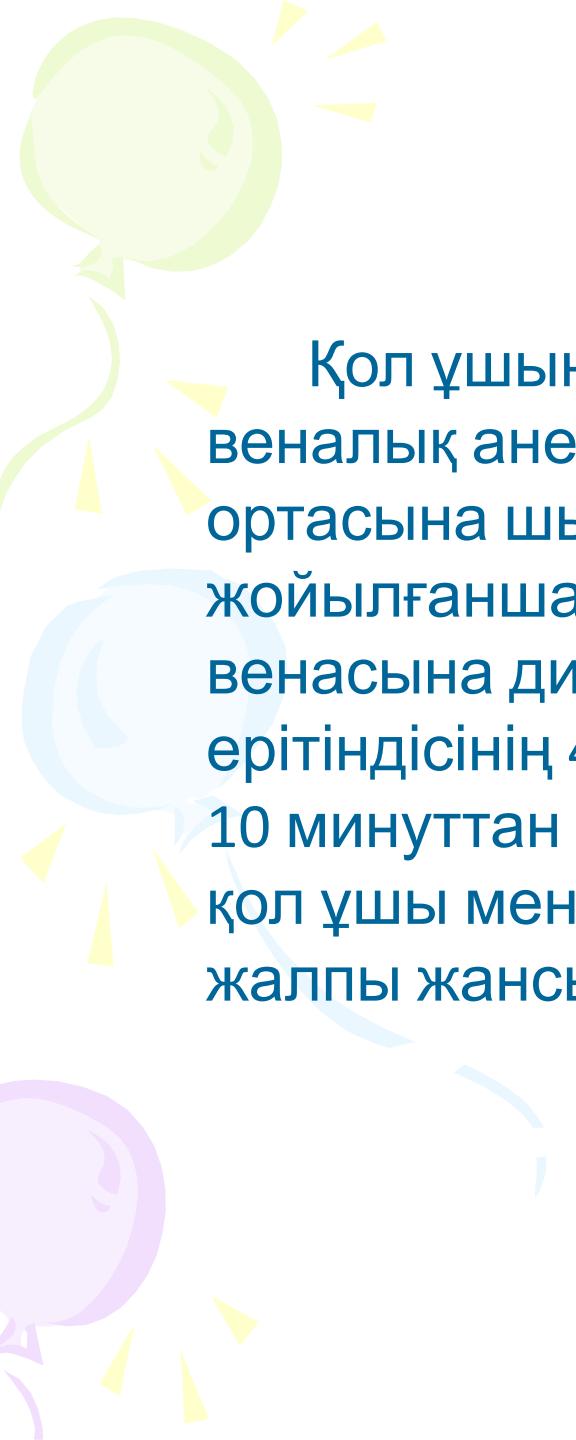

Емі

Сіңірлік күбірткені емдеу өте кын. Наукас хиургқа неғұрлым ертерек көрінсе, соғұрлым консервативті емнің тиімділігі жоғары болады, бұл кезде венаға антибиотиктерді кері (ретроградты) енгізеді және иммобилизация жасайды. Кейбір ғалымдардың мәліметтерінде, науқасқа ауру басталғаннан 30 сағат өткенге дейін хиургиялық ем жүргізілсе, онда көпшілік жағдайда сіңірді сақтап қалуға болады деп айтылған. Бірақ бұл әрбір науқаста әртүрлі дамуы мүмкін және микрофлораның вируленттілігіне байланысты болады.

Саусақтың дистальді және артаңғы бунақтарды зақымдағанда, операция Оберст-Лукашевич бойынша өткізгіштік анестезия әдісін қолдану арқылы орындалады. Ол үшін екі жақтан саусақтың түбіне және оның сыртқы бетінің бүйір қабырғалары аймағына, жұқа инені біртіндеп саусақтың алақандық бетіне жылжыта отырып 1-2 % новакайн ерітіндісін енгізеді. Әрбір жағына новакаиннің 2 мл-ін жібереді. Новакаинді енгізгеннен кейін, операция кезінде қансырау болмас үшін, саусақтың түбіне резенқелі бұрау салынады. Толық анестезия 4-6 минуттан соң байқалады.

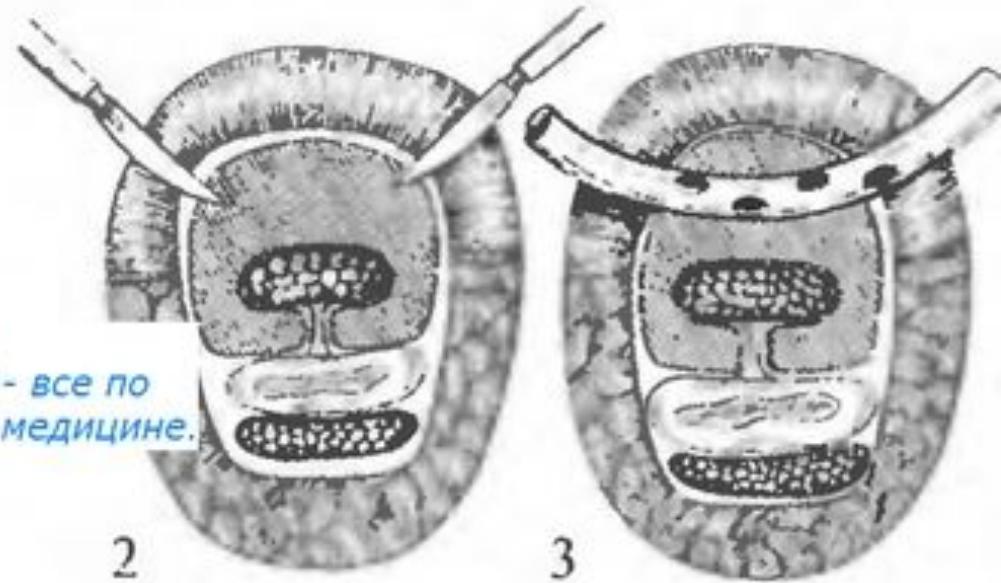

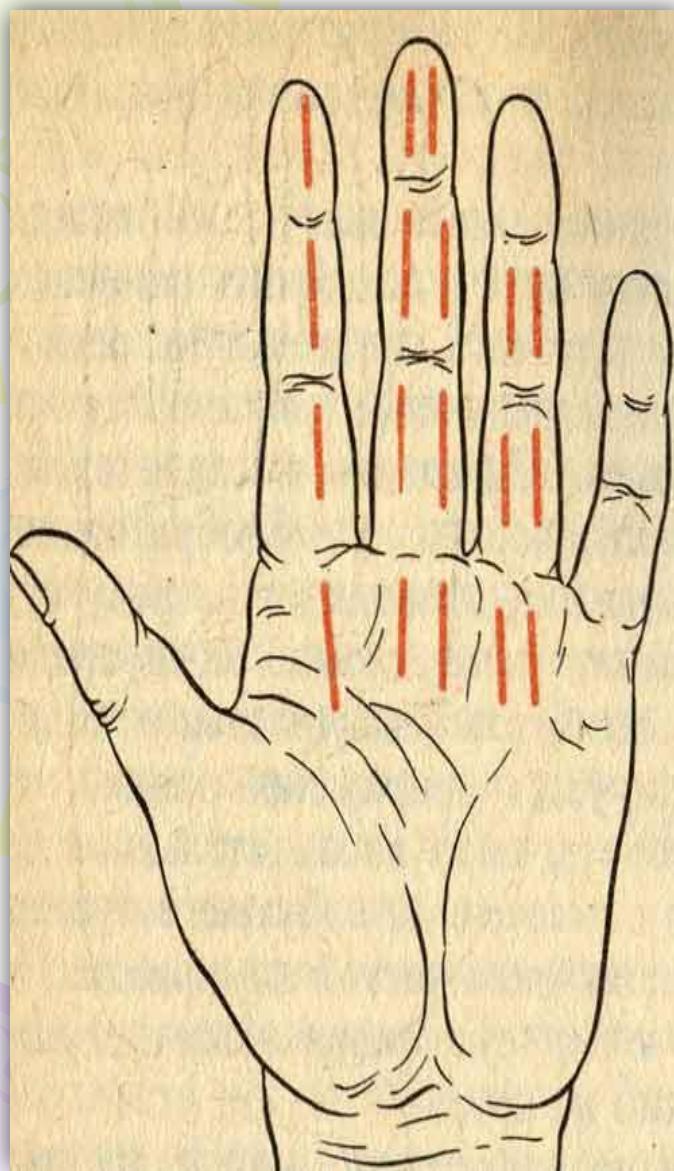
Қол ұшына операция жасау барысында веналық анестезияны қолдалынады. Иықтың ортасына шынтақ артериясының тамыр соғуы жойылғанша бұрау салынады, сөйтіп шынтақ венасына дистальді бағытта 0,5-1 % новокаин ерітіндісінің 40-60 мл енгізіледі. Толық анестезия 10 минуттан соң пайда болады. Сонымен қатар қол ұшы мен саусақтарға операция жасағанда жалпы жансыздандыруды да жүргізуге болады

FireAiD - все по
медицине.

Разрезы при тендовагинитах (по В.К. Гостищеву). 1 – на I пальце кисти по Клаппу; на III пальце по Рыжих – Фишману; на IV пальце по Канавелу; на V пальце по Гартлю; 2 – вскрытие синовиального влагалища; 3 – дренирование синовиального влагалища.

II, III, IV саусактардың ірінді тендовагинитінің хирургиялық емінде ортаңғы және проксимальді бунақтардың екі бүйірінен тілік жасалады, сонымен қатар сінір кынабының жабық қапшыгын ашу үшін, алақанның дистальді бөлігінде де тілік жүргізіледі. Сінір кынабын босатып алған соң, оның бүйірінен скальпельмен кесіп кіреді, сөйтіп экссудаттың сипатын анықтайды және сінірлердің жарамдылығын байқап көреді. Содан кейін, бүйірлік тіліктер арқылы, оған резеңкелі жолақтар орнатылады да, фурациллинге малынған таңғыш қойылады және саусақтар мен қол ұшының иммобилизациясы жүргізіледі. Операциядан кейінгі кезеңде жара күнделікті таңылады және антибактериальді ем тағайындалады. Әдетте, 3 -ші күні қабыну үрдісі бәсендегенде, саусақтардың қызметінің бұзылыстарының алдын-алу үшін, оларды белсенді қозғалту қажет. Сінір өліеттенген жағдайда, оны кесіп алып тастайды.

Емдеудің негізгі қағидалары

Науқастар ауыру сезімін әртүрлі сезінеді. Алғашқы сатыда қабынулық инфильтрация кезінде ірің болмай тұрып, көбінесе ауру басталғаннан бері 12-24 сағат ішінде консервативті ем жүргізіледі.

Консервативті емнің түрлері:

Саусаққа қымылдық тыныштық жағдай жасау үшін, оған гипсті лонгетомен немесе шпательдің көмегімен иммобилизация ындалады.

Антибактериальді ем . Кең спектрлі әсер ететін антибиотиктер мен сульфаниламидтер ішке тағайындалады немесе антибиотиктерді парентеральді жолмен енгізеді.

Қыздырғаш спиртті компресстерді жергілікті пайдаланылады.

Демоксид пен фурациллинді жергілікті (компресс ретінде) қолдалынады.

Физиотерапия тағайындалады: ионоферез, УЖЖ.

Қорытынды

Ғалымдардың есебі бойынша адам қолмен 50-ден аса іс-әрекет түрін жасай алады екен. Соған сәйкес қол ұшының жаракаттанулар мен инфекциялық процесстерге ұшырау ықтималдығы өте жоғары. Жоғарыда айтылып өткен ірінді тендовагиниттің алдын алу үшін өндірістегі қолдың, білектің микротравмаларын алдын алып, қолдың тазалығын сақтау қажет. Қолды жаракаттап алған жағдайда уақытылы антисептикер қолданып, жеке бас гигиенасын сақтаған жөн. Өндірістік тендовагиниттің алдын алуша жұмыс арасында үзілістер жасап, жұмыс уақыты біткенде қолға арналған жылды ванна мен иық массажын жасату өте маңызды.

Пайдаланған әдебиеттер

Общая хирургия (Гостищев В.К) /
2002.

М.И.Кузина «Хирургические
болезни» Москва «Медицина»
2002.

«Оперативная хирургия»
Электронды оқулық.

<http://www.medical-enc.ru/18/tendovaginit.shtml>